

RECENZE

DRUŽSTEVNÍ ROLNÍK – ODPOVĚDNOST – UVĚDOMĚNÍ

K. Krambach a kol.: *Genossenschaftsbauer – Verantwortung – Bewusstsein*. Dietz. Verlag, Berlin, 1973, 221 s.

Kniha vychází z výsledků sociologického výzkumu provedeného v letech 1970 až 72 ve vybraných zemědělských družstvech (LPG) oblasti Schwerin. Pod vedením autora provedl tento výzkum Institut pro společenské vědy při ÚV SED za pomoci dalších společenskovědních institucí.

Práce byla zaměřena jednak na socialistické uvědomování družstevníků, jednak na jejich pocit odpovědnosti k družstevnímu hospodářství a ke společnosti socialistického státu jako celku. Po vytvoření socialistického zemědělství NDR se změnila materiální podmínky práce a života rolníků, dochází tu k postupnému vyrovnávání rozdílů mezi městem a venkovem, vzniká třída družstevních rolníků. To vše způsobuje změny osobnosti rolníka, který se zbavuje rysů soukromého vlastníka a získává vlastnosti člena kolektivu a občana socialistického státu.

Výzkum ukázal, že družstevní rolníci získali potřebné rysy, aby mohli dosáhnout základní cíle socialistického zemědělství.

Kniha přináší příklady o růstu odpovědnosti za splnění budovatelských úkolů a autoři docházejí k závěru, že třída družstevních rolníků společně s dělnickou třídou a pod jejím vedením získala během historicky krátké doby nejen uvědomění družstevních vlastníků, nýbrž i rysy, které zaručují další vědeckotechnický rozvoj zemědělství.

Publikace představuje nejen v NDR, ale i v rámci zemí RVHP, tematicky zajímavou práci, která je svými výsledky přínosem. Pokud jde však o výzkumné metody a techniky, o charakteristiku vzorku respondentů a získaného materiálu, nedává nám kniha uspokojující informace. Nebylo zřejmě záměrem autorů prezentovat čtenáři práci, která by se mohla stát na úseku marx-leninské sociologie také metodologickým přínosem.

Doc. ing. H. Schimmerling, CSc.